GEMEENTE OSS

Aan de leden van de VVD fractie
t.a.v. de heer H. Wijnstekers

Vastgoedbedrijf
Raadhuislaan 2, Oss
Telefoon 14 0412
Fax [0412] 64 26 05
E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de datum van deze brief en ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
30 januari 2020	4060920	M. Geurts/ D. van Grinsven	625838

Onderwerp
Beantwoording artikel 41 vragen van de VVD fractie naar aanleiding van aanval stier in Maashorst

Geachte heer Wijnstekers,

Onlangs hebt u namens de VVD fractie Oss het College van B&W een aantal artikel 41 vragen gesteld naar aanleiding van de aanval van een stier in De Maashorst.

Onderstaand staan de antwoorden op de vragen weergegeven:

1. *Bent u bekend met dit bericht?*

Ja.

2. *Hoeveel incidenten zijn er de afgelopen jaren geregistreerd en wat is er naar aanleiding van deze incidenten gebeurd om de veiligheid te waarborgen?*

We definiëren incidenten als voorvallen waarbij mensen of huisdieren gewond zijn geraakt door grote grazers. Voorvallen waarbij iemand schrikt van een grote grazer zijn daarin dus niet meegenomen. Incidenten worden in De Maashorst vanaf 2017 geregistreerd. Er zijn vanaf die tijd drie van geregistreerde incidenten in de Maashorst geweest: op 29 november 2018, op 16 maart 2019 en op 5 januari 2020. Van de jaren daarvoor is ons nog één incident bekend in Herperduin. In bijlage 1 treft u een korte beschrijving van deze incidenten aan. In bijlage 2 is aangegeven hoe de situatie specifiek in Herperduin is.

3. *Bent u het met de VVD-fractie eens dat de grens nu is bereikt en er serieuze maatregelen getroffen moeten worden? Zo neen, waarom niet?*

Het genoemde incident van 5 januari jl. is voor het BRT aanleiding geweest zich te beraden op de veiligheid en veiligheidsbeleving met betrekking tot de grote grazers. Besloten is om extra doorlopende en tijdelijke maatregelen te nemen na het incident. Zie daarvoor: https://www.allemaalmaashorst.nl/in-uitvoeringen/wat-doen-we-in-de-maashorst-om-de-veiligheid-te-borgen/.

In het verlengde daarvan heeft het BRT op woensdag 29 januari besloten om een deskundig en onafhankelijk bureau te vragen om op korte termijn specifiek de veiligheid en veiligheidsbeleving met betrekking tot de grote grazers in de Maashorst te evalueren, inclusief de maatregelen die inmiddels zijn getroffen. Tevens wordt gevraagd om voorstellen te doen hoe deze beide aspecten kunnen worden verbeterd. Hierbij wordt ook de Maashorst-community betrokken.

Het BRT heeft besloten de bredere evaluatie van de grote grazers, waaronder o.a. ook de ecologische waarde en toeristisch/recreatieve aantrekkingskracht , naar voren te halen. De resultaten worden voor de zomer opgeleverd. De principe-discussie over grote grazers is onderdeel van de bespreking van het nieuwe Inrichtings- en Beheerplan (IBEP).

4. *In het antwoord op de eerdere vragen wordt steeds verwezen naar onderzoeken over hoe mensen en grote grazers zich tot elkaar verhouden. Wat is het resultaat van deze onderzoeken?*

Van den Herik & Verkaart hebben in december 2017 een rapport "Grote grazers, aanvaardbare risico's" uitgebracht. Hierin wordt gerapporteerd dat in de periode van 2006 t/m 2016 15 incidenten zijn gerapporteerd in heel Nederland waarbij slachtoffers zich hebben gemeld bij een Spoedeisende Hulp afdeling. Het gaat hierbij over 60.000 ha begraasd natuurgebied verdeeld over 400 terreinen. Van de meeste incidenten is bekend dat de grazers dichter zijn genaderd dan de geadviseerde afstand.

5. *Op welke manier gaat het college zich inspannen om de veiligheid van omwonenden en recreanten in de toekomst beter te waarborgen?*

Wij maken deel uit van het besluitvormingsproces binnen de Maashorst. En, zoals onder 3 aangegeven, bespreken wij het voorstel voor het nieuwe meerjarenplan voor de Maashorst en later het nieuwe IBEP met uw Raad.

6. *Bent u zo nodig bereid verdergaande maatregelen te overwegen in het Osse deel van de Maashorst?*

Wij zien vooruitlopend op het onderzoek en de algemene besluitvorming binnen het BRT op dit moment voor Herperduin geen aanleiding voor verdergaande maatregelen dan die al getroffen zijn.

Uit de langjarige ervaringen blijkt dat de begrazing in Herperduin niet tot meer risicovolle situaties heeft geleid dan elders in de Maashorst. Eerder andersom. Het lijkt er op dat het publiek hier meer gewend is aan grote grazers en zijn gedrag hier op afstemt. Bovendien maakt de zonering in Herperduin dat bezoekers hier kunnen recreëren zonder dat zij in het begrazingsgebied hoeven te komen. En tevens dat er in het begrazingsgebied volop plaatsen zijn waar de dieren zich kunnen onttrekken aan recreatieve drukte. Tenslotte houden we in Herperduin intensief toezicht op de grazers. De dieren worden minimaal 2 keer per week geteld. Dit houdt in dat we alle dieren dan zien en beoordelen op gezondheid en op gedrag. En we zorgen voor goed contact met het publiek, onder meer door na een melding meteen contact op te nemen met de melder en zo mogelijk samen het gebied in te gaan om het dier in kwestie te identificeren.

Met vriendelijke groet,
Namens het College van B&W,

mr. J. van der Schoot
Wethouder Buitengebied c.a.

BIJLAGE 1: OVERZICHT INCIDENTEN

2010: in Herperduin een incident met een hardloper en een schotse hooglander.

29 november 2018: Ruiter met loslopende hond bevindt zich in het donker in het begrazingsgebied in Herperduin. In de avonduren is het natuurgebied verboden terrein: honden moeten aangelijnd zijn. Runderen in het donker zijn extra defensief en reactief. De loslopende hond raakt gewond en overleeft dit niet. Het is niet bewezen dat een tauros de veroorzaker is. Direct na het incident worden de kuddecontroles verdubbeld en toegespitst op gedrag en wordt een proef gedaan met hond. Er wordt geen gedragsverandering of onacceptabel gedrag bij de dieren ontdekt.

16 maart 2019: Twee wandelaars raken gewond; kudde taurossen met kalveren waren gestrest doordat ze eerder die dag aangevallen zijn door een loslopende hond (had aangelijnd moeten zijn). De kudde taurossen is de volgende dag uit het terrein gehaald en het terrein wordt tot op heden niet begraasd. Naar aanleiding van dit incident is het begrazingsgebied (exclusief afgesloten gebied van de wisenten) in relatie tot bezoekers geëvalueerd en zijn maatregelen in uitvoering om de veiligheid te vergroten.

5 januari 2020: Wandelaar (van fiets gestapt) raakt gewond door tauros; betreffende dier is uit het terrein gehaald. De geplande evaluatie in 2020 van het totale begrazingsgebied inclusief wisentengebied wordt versneld gestart. Vooruitlopend op de komst van deze evaluatie en aanvullend op eerder aangekondigde maatregelen, worden tijdelijke maatregelen getroffen om de veiligheid te vergroten.
De stier die het incident heeft veroorzaakt is meteen uit de Maashorst verwijderd en in Keent op stal gezet. Hier wordt het dier geobserveerd. Als blijkt dat er niets aan de hand is met het gedrag van dit dier wordt het getransporteerd naar een gebied elders in Europa.

Daarnaast is er in 2016 een incident met een wisent geweest. Dit vond plaats in het afgepaalde begrazingsgebied met een onderzoeker, niet met een recreant.

BIJLAGE 2: MELDINGEN IN HERPERDUIN

In Herperduin lopen al sinds 1996 runderen en paarden. De runderen bestonden in het begin alleen uit schotse hooglanders. Sinds 2011 lopen ook taurossen in Herperduin. Met ingang van 2016 lopen er alleen nog maar taurossen in Herperduin. Als paarden hebben we altijd Exmoorpony's gehad in Herperduin.

Er zijn ook meldingen geweest van mensen die zich bedreigd voelden door de dieren. We hebben daarbij telkens contact gelegd en getracht het dier te traceren dat de dreiging had veroorzaakt. Uit onderzoek is telkens gebleken dat de dieren daarna geen dreigend gedrag meer vertoonden.

We hebben in Herperduin alleen van 2019 officiële meldingen betreffende beangstigende situaties in Herperduin vastgelegd:

- 7 april 2019: wandelaars lopen per ongeluk op een groep kalfjes af. Koe komt aangerend en gaat tussen wandelaars en kalfjes staan waarop wandelaars wegrennen. Koe blijft rustig staan.
- 29 juni 2019: hardlopers met hond lopen op een afstand van circa 40 m. in de buurt van een kudde met kalveren. Koe komt op draf richting hardlopers. Hardlopers lopen weg en worden achtervolgd door de koe. Hardlopers zoeken dekking achter bomen en struiken. Koe staakt achtervolging.

Alleen in 2019 is er een registratie geweest van meldingen in Herperduin. We schatten in dat we in Herperduin in het verleden 1 á 2 meldingen per jaar kregen van een situatie waarbij een recreant zich onveilig heeft gevoeld.